

[Stavad]

Med hensyn til forhøjelsen af gebyrerne synes jeg, at det lyder både fornuftigt og rimeligt, men det kan da godt være, at vi i den sammenhæng også skal se på, om det er tilstrækkeligt, hvad man gør her. Den stigning i fristoverskridelserne, der angives at være sket på det seneste, har man tilsyneladende ikke de store forhåbninger om at nedbringe, i hvert fald hvis vi ser på provenuforventningerne til forhøjelsen. Ja, det ser ud, som om man forventer et nogenlunde uændret antal sager af den art i forhold til det høje niveau, vi er på i øjeblikket. Det synes jeg vi skal se på.

Socialdemokratiet vil som sagt gå positivt ind i udvalgsarbejdet og vil medvirke til, at vi hurtigt kan få denne sag gjort færdig.

Kofod-Svendsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig det fremsatte lovforslag og vil medvirke til et hurtigt udvalgsarbejde.

Damgaard Nielsen (FP):

Fremskridtspartiet kan tilslutte sig, hvis det er en lettelse og en likviditetsforbedring for erhvervslivet. Det vil vi interessere os stærkt for i udvalget.

Den strafforhøjelse, der er for sent indberettede toldangivelser, vil vi selvfølgelig også se på ud fra den forudsætning, at den, der forsinker bussen, også må betale for forsinkelsen.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg vil gerne takke for tilslutningen til lovforslaget og kan tilsige, at de oplysninger, der er efterlyst i dag, skal blive forelagt for udvalget snarest.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Uden for dagsordenen foretoges:

Valg af 1 stedfortræder til Europarådets rådgivende forsamling.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Medlem af Folketinget *Arne Melchior* (CD) har meddelt mig, at han ønsker at udtræde som stedfortræder for medlem af den danske delegation til Europarådets rådgivende forsamling *Bjørn Elmquist*.

Til ny stedfortræder for *Bjørn Elmquist* (V) i stedet for *Arne Melchior* har vedkommende gruppe udpeget medlem af Folketinget *Bollmann* (CD).

Den pågældende er herefter valgt.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

I skrivelse af d.d. meddeler energiministeren, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Energipolitisk redegørelse og redegørelse om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. 1986.
(Redegørelse nr. R 11).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse om energipolitik og om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. 1986.
(Redegørelse nr. R 11).

Energiministeren (Svend Erik Hovmand):

Denne redegørelse afgives til Folketinget som en fælles redegørelse i henhold til lov om energipolitiske foranstaltninger og lov om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v.

I det følgende afsnit I behandles en række almindelige energipolitiske spørgsmål, mens afsnit II koncentrerer sig om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. og knytter sig til den vedlagte redegørelse for selskabets virk-

[Energiministeren]

somhed og planer, som selskabet skal afgive i henhold til DONG-lovens § 4. Som baggrundsmateriale for behandlingen af redegørelsens afsnit I vil der foreligge et af Energiministeriet udarbejdet statusnotat, »Energiplanlægning 1986«.

I. Den almindelige energipolitiske udvikling.

1. Indledning.

Siden den første mere omfattende energipolitiske redegørelse – »Dansk Enerkipolitik 1976« – blev forelagt Folketinget for nu 10 år siden, er der sket afgørende ændringer i Danmarks almindelige energimæssige situation.

Medens energianvendelsen i 1976 var næsten fuldstændig afhængig af udenlandske olieforstyringer, befinder vi os i dag i en situation, hvor vi bl.a. på grund af omfattende energipolitiske foranstaltninger har bevæget os et langt stykke i retning af større forsyningssikkerhed, mindre afhængighed af energiimport og en mere miljøvenlig energianvendelse. I det forløbne tiår er olieandelen af det samlede energiforbrug således bragt ned fra godt 90 pct. til 55 pct., og den stigende produktion af dansk olie og gas kan i løbet af de nærmeste år forventes at nå op på et niveau svarende til to tredjedele af landets samlede olie- og gasforbrug. Samtidig er der opnået en væsentlig reduktion af det samlede energiforbrug, der i dag målt i forhold til bruttonationalproduktet er næsten 30 pct. mindre end ved den første oliekrises begyndelse.

Hertil kommer den radikalt forandrede energiprissituation efter det seneste års voldsomme fald i oliepriserne og den betydelige usikkerhed, som tegner sig med hensyn til de fremtidige oliepriser. På kort sigt afhænger udviklingen især af, om de olieproducerende lande begrænser udbudet af olie. Men selv om udviklingen i de nærmeste år skulle blive præget af forholdsvis lave priser, er det den almindelige opfattelse, også i de internationale organisationer som IEA og EF, at man på det længere sigt må regne med, at priserne i løbet af 1990'erne på ny vil komme op på et højt niveau.

Den ændrede – og gunstigere – situation, vi i dag befinder os i, bør efter regeringens opfattelse ikke give anledning til ændringer i de grundlæggende elementer i den hidtidige

energipolitik. Enerkipolitikken må nødvendigvis bygge på langsigtede vurderinger af fremtidige udviklingsforløb og med den usikkerhed, der uundgåeligt knytter sig hertil, tilstræbe den størst mulige fleksibilitet i det samlede energisystem. Med andre ord: vi skal ikke lade den langsigtede energipolitik dirigere af kortvarige prisudsving.

Regeringen anser det derfor for afgørende, at der – i forbindelse med en løbende nøje vurdering af de langsigtede udviklingstendenser – sikres grundlag for at fastholde et behersket energiforbrug og fortsætte og videreføre opbygningen af et fleksibelt, flerstrengt energiforsyningssystem med en mindre olieandel og en øget prioritering af vore indenlandske ressourcer. Samtidig må den nære forbindelse mellem energi- og miljøhensyn tillægges større vægt i de kommende år. Som led i en sådan politik er det væsentligt, at der ved forhøjelsen af energiafgifterne er sikret en fortsat afdæmpet udvikling i energiforbruget.

2. Udviklingen på undergrundsområdet.

Anden udbudsrunde vil i de kommende år bidrage til en fortsættelse af efterforskningsaktiviteterne i den danske undergrund. Udbudsrunden blev afsluttet i juni 1986 med uddeling af 9 tilladelser til olie- og gasefterforskning i områder i Nordsøen, ved Bornholm og på land nord for Tønder. Tilladelse betyder, at der ud over seismiske undersøgelser skal gennemføres i alt 13 efterforskningsboringer (heraf 5 betingede) inden for de nærmeste år.

Hovedmålsætningerne med 2. udbudsrunde har navnlig været at videreføre efterforskningen efter olie og gas og samtidig fremme danske virksomheders deltagelse i olie- og gasaktiviteterne. Det er tilfredsstillende, at begge disse målsætninger har kunnet indfries trods det voldsomme olieprisfald, der satte ind, før udbudsrunden blev afsluttet. Danske selskaber har således opnået en betydelig andel på mellem 20 og 40 pct. i de konsortier, som skal forestå efterforskningen. Meget væsentligt er det, at der ved runden blev sikret danske operatørselskaber til det nye privatstatslige Dansk Operatørselskab (DANOP).

DUCs produktion i den danske del af Nordsøen nåede i 1985 et nyt højdepunkt med 2,9 mill. tons olie og 1 mia. m³ naturgas

[Energiministeren]

samtidig med, at en betydelig udbygningsaktivitet blev gennemført. Dan-F-projektet og Rolfudbygningen forventes fuldført inden for de nærmeste måneder, og i de kommende år vil produktionen af gas stige til 3 mia. m³ om året, medens olieproduktionen forventes at vokse til godt 3,5 mill. tons i 1986 og til ca. 5 mill. tons i 1987.

Den voksende olieproduktion vil navnlig skyldes videreudvikling af Skjoldfeltet. Energiministeriet godkendte i juli i år de første etaper af udviklingsplanen for feltet, hvorefter den videre indvinding skal ske under anvendelse af vandinjektion, således at feltets indvindelige reserver kan forøges meget væsentligt. Skjoldfeltets udvikling vil ind i 90'erne afgørende præge produktionssystemets struktur i den sydlige del af Centralgraven. Energiministeriet har derfor i sin godkendelse lagt vægt på, at den endelige indvindingsplan for feltet samordnes med andre felter i området, således at der sikres den bedste udnyttelse af de omfattende investeringer i produktionsanlæggene.

Bestræbelserne på at øge produktionen fra andre igangværende felter gennem videreudbygning og anvendelse af nye indvindingsforbedrende metoder er blevet intensiveret i de senere år, og det må forventes, at der med nye projekter, bl.a. på Dan- og Gormfeltet, vil være grundlag for udvidelser af produktionen fra disse felter.

Den fortsatte opretholdelse og udvidelse af produktionen er navnlig på længere sigt afhængig af, at nye felter sættes i drift. Udsigterne hertil er lovende, efter at den fremskynkede vurderingsaktivitet efter 1981-aftalen har ført til en meget betydelig afklaring af indvindingsmulighederne for en række nye fund. Bevillingshaverne har indtil nu erklæret 8 nye forekomster for kommercielt udnyttelige, og inden udløbet af indeværende år vil der være afgivet erklæring for yderligere 2 fund. Kommercialitetserklæringerne skal inden et år følges op af egentlige udbygningsplaner, hvilket vil indebære, at der ved udgangen af 1987 vil foreligge 10 nye indvindingsplaner, hvoraf de 4, for felterne Kraka, Igor, Nord-Arne og Adda, allerede er indgivet.

Situationen i den sydlige del af Centralgraven er således afgørende ændret i forhold til tidligere som følge af, at der inden for få år i meget vidt omfang er skabt klarhed over

områdets samlede produktionsmuligheder fra gamle felter såvel som fra nye, hvis udbygninger vil blive konkretiseret i en række nye projektforslag.

Der tilvejebringes hermed de nødvendige forudsætninger for at gennemføre en samlet planlægning og fastlægge et udviklingsforløb, som forøger værdien af produktionen i overensstemmelse med de samfundsmæssige målsætninger. En sådan planlægningsindsats er blevet yderligere påkrævet som følge af den rådende usikkerhed om olieprisen, der er en central størrelse i alle investeringsbeslutninger i olievirksomheden.

Energiministeriet ser det som et væsentligt mål i den kommende tid at nå frem til en prioritering og fremdrift for udbygningsaktiviteten, der i videst muligt omfang eliminerer negative virkninger af den øjeblikkelige pris-situation. Det vil af hensyn til dansk off-shore-industri være væsentligt at sigte mod et jævnt forløb af nye investeringer, der fortrinsvis tænkes rettet mod videreudviklingen af producerende felter, hvor produktionsfaciliteterne i større grad allerede er til rådighed, og hvor nye indvindingsforanstaltninger i almindelighed er bundet til at sættes ind tidligt i feltets levetid. Herved vil den endelige indvindingsgrad fra kulbrinteforekomsterne kunne øges, samtidig med at produktionsomkostningerne holdes nede. Udbygningen af nye marginale felter kan – afhængigt af de nærmere forhold – bedst ske, efterhånden som der opstår ledig kapacitet i behandlings- og transportsystemet, og med et større økonomisk resultat i kraft af den olieprisstigning, der forventes i løbet af nogle år.

Den betragtelige udvidelse af olieproduktionen, der nu kan imødeses, er relativt større end de sidste års tilvækst i de danske oliereserver, der i dag svarer til ca. 15 års produktion på det nuværende niveau. Dette forhold understreger vigtigheden af, at der i de nærmeste år tilrettelægges en balanceret og stabil udvikling, der forener hensynet til en forsvarlig ressourceforvaltning med hensynet til under de nuværende lave oliepriser at sikre det samfundsmæssige udbytte af virksomheden, herunder en løbende forbedring af betalingsbalancen.

Olieprisfaldet har samtidig resulteret i en stigende omkostningsbevidsthed i olieindustrien, som vil føre produktudviklingen hen mod nye, mindre omkostningskrævende tek-

[Energiministeren]

nologier, hvilket ligeledes på længere sigt kan muliggøre en væsentlig bedre udnyttelse af marginale felter.

Indførelsen af nye teknologier indgår tillige i de seneste års bestræbelser på at øge sikkerheden og miljøbeskyttelsen i olie- og gasvirksomheden. Sikringen af miljøforholdene har således indtaget en væsentlig rolle i forbindelse med 2. udbudsrunde, hvor der er fastlagt særlige beskyttelsesregler for sårbare naturområder. På grundlag af et forslag fra en arbejdsgruppe med deltagelse af arbejdsmarkedets parter forventer Energiministeriet i løbet af de nærmeste måneder at kunne udstede en ny hovedbekendtgørelse efter havanlægsloven med fastlæggelse af de overordnede principper for sikkerheden. Hovedbekendtgørelsen vil være fundamentet for en omfattende regelforenklaring og -fornyelse, som bl.a. på grundlag af moderne principper for egenkontrol og kvalitetssikring skal tilvejebringe et fleksibelt sikkerhedssystem, der kan tilgodese den teknologiske udvikling på området, herunder udviklingen af nye, mindre omkostningskrævende teknologier.

På baggrund af det ønske om en løbende orientering om kulbrinteaktiviteten, som Folketingets energipolitiske udvalg gav udtryk for i forbindelse med behandlingen af 2. udbudsrunde, er der i statusnotatet, »Energiplanlægning 1986«, optaget en mere detaljeret redegørelse for udviklingen på undergrundsområdet.

3. Elforsyning.

Som følge af den forventede udvikling i elforbruget og den nødvendige udskiftning af forældede dele af produktionsapparatet vil det inden for en kortere årrække være nødvendigt at sikre en væsentlig tilgang af ny, tidssvarende elproduktionskapacitet. En tilsvarende udvikling tegner sig i de øvrige nordiske lande, og der vil således ikke være mulighed for at dække elbehovet ved import.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at der i tilknytning til aktive bestræbelser på at sikre en afdæmpet udvikling i elforbruget gennemføres den udbygning af produktionsapparatet, som er nødvendig for at sikre også fremtidens elforbrugere og erhvervsliv en pålidelig og tilstrækkelig elforsyning.

Det er derfor tilfredsstillende, at der med regeringens aftale med Socialdemokratiet om

den fremtidige eludbygning og en forstærket indsats på energibesparelsesområdet er skabt et fast grundlag for den fremtidige eludbygning, således at den fornødne udbygning kan gennemføres samtidig med, at der sikres en øget anvendelse af indenlandske ressourcer i elproduktionen.

Aftalen fastlægger, at eludbygningen med henblik på 1990ernes elforsyning skal baseres på decentrale kraftvarmeværker forsynet med indenlandske ressourcer, nye store kraftværksenheder samt en forstærket indsats for elbesparelser. Aftalen angiver samtidig et konkret handlingsprogram frem til 1995, som medfører, at elværkerne inden for en ramme på 450 MW skal sikre en optimal udnyttelse af mulighederne for udbygning med decentrale kraftvarmeværker. Som en første fase skal elværkerne inden for 5 år gennemføre et forsøgs- og demonstrationsprogram af en størrelsesorden på 80-100 MW.

Den betydelige udbygning med decentrale kraftvarmeværker baseret på indenlandske ressourcer skal ses i sammenhæng med Energiministeriets aftale med elværkerne om, at elværkerne frem til 1990 skal gennemføre en udbygning med 100 MW vindmølleeffekt svarende til det dobbelte af den hidtil installerede effekt. Ud over at sikre en koordineret og sammenhængende udbygning med vindmøller vil aftalen give mulighed for en samlet afprøvning af de tekniske og økonomiske forhold i forbindelse med anvendelsen af vindenergi i større skala og samtidig skabe grundlag for en yderligere udvikling af dansk vindteknologi.

4. Varmeplanlægning og indenlandske energiresourcer.

Gennem varmeplanlægningens første fase - delplanlægningen for naturgas og kraftvarme - er forsyningsstrukturen nu i det væsentlige fastlagt for landets tættest bebyggede områder.

For de øvrige områder, der omfatter omkring halvdelen af det samlede opvarmningsbehov, har kortlægningen af opvarmningsmulighederne vist, at der er mulighed for at basere en betydelig del af varmforsyningen på indenlandske ressourcer.

Den videre indsats inden for varmeplanlægningen vil derfor blive koncentreret om at sikre grundlag for en bedre udnyttelse af in-

[Energiministeren]

denlandske ressourcer i landets mindre tæt bebyggede områder.

Centrale opgaver vil her være dels at opnå det rigtige samspil mellem anvendelsen af naturgas og lokale ressourcer, dels at sikre en koordinering mellem den fastlagte udbygning med decentrale kraftvarmeværker og den almindelige varmeplanlægning, således at der opnås den bedst mulige samlede udnyttelse af de forskellige indenlandske brændsler.

Udnyttelsen af mulighederne for at basere en betydelig del af varmforsyningen på indenlandske energiressourcer forudsætter en udbygning af eksisterende fjernvarmesystemer, øget brugertilslutning samt etablering af nye fjernvarmenet.

Det økonomiske grundlag herfor er væsentligt forbedret efter gennemførelsen af de nye finansieringsregler for kollektive energiforsyningsanlæg baseret på lokale ressourcer.

I samarbejde med Danske Fjernvarmeværkers Forening har Energiministeriet samtidig taget initiativ til at tilvejebringe en mere samlet belysning af erfaringerne for forskellige typer af fjernvarmeanlæg. Undersøgelsen skal foreløbig omfatte alle fjernvarmeværker i to udvalgte, repræsentative amter. Sigtet er at skabe grundlag for en forbedret udnyttelse af allerede etablerede anlæg og at sikre valget af de rigtige løsninger ved fremtidige investeringer.

Energiministeriet har på tilsvarende vis taget initiativ til en intensiveret indsats for anvendelse af overskudshalm til energiformål under hensyn til Folketingets beslutning om forbud mod halmafbrænding på markerne fra 1990. Øget forskning og udvikling har bidraget til halmfyringsanlæg med en virkningsgrad, der er næsten dobbelt så stor som for få år siden. Der findes i dag over 15.000 mindre gårdfyringsanlæg og henved 30 større halmfyringsanlæg. Endnu 20-30 større anlæg er under forberedelse, og Energiministeriet har taget initiativ til udarbejdelse af en særlig vejledning - på baggrund af hidtidige erfaringer - til støtte for nye initiativtagere på området.

Med det seneste års initiativer, herunder finansieringsreformen for kollektive energi-anlæg, aftalerne på elområdet og forhøjelsen af energifgifterne, er der skabt væsentligt forbedrede rammer for anvendelsen af indenlandske og vedvarende energiressourcer. Der er herved tilvejebragt grundlag for en

fortsat betydelig vækst i de indenlandske og vedvarende energiressourcers bidrag til den danske energiforsyning. En sådan udvikling må naturligvis løbende vurderes med henblik på at sikre den samfundsøkonomisk bedste udnyttelse af ressourcerne. Der må i den forbindelse tages hensyn til de miljømæssige fordele, der knytter sig til anvendelsen af indenlandske brændsler.

Væksten i anvendelsen af vedvarende energiressourcer må i den nærmeste fremtid navnlig forventes at komme fra områderne vind, halm og træflis, hvor der i de senere år er sket en markant teknisk udvikling af de forskellige anlægstyper.

Derimod er teknikken i biogasanlæg, som indvinder gassen fra husdyrgødning, endnu ikke tilstrækkelig veludviklet. Der er på dette område behov for et målrettet udviklingsarbejde både med hensyn til anlæggenes tekniske udformning og ejer- og organisationsforhold. Samtidig giver de nye miljøbestemmelser, der fastsætter krav om gødningsopbevaring fra 1990, stærke incitamentter til etablering af biogafællesanlæg.

Biogasområdet rummer store miljømæssige perspektiver og åbner muligheder for at yde et væsentligt bidrag til løsningen af landbrugs problemer med hensyn til gødningsopbevaring. Samtidig vil en større udbygning med biogasanlæg både teknologisk og investeringsmæssigt stille meget store krav og rumme betydelige risici. Det er derfor afgørende, at der i et samarbejde mellem de implicerede ministerier og landbrugets organisationer sikres en fornuftig udvikling på området.

På den baggrund har Energiministeriet i samarbejde med Landbrugsministeriet, Miljøministeriet og landbrugsorganisationerne taget initiativ til en handlingsplan for etablering og afprøvning af store biogafællesanlæg. Formålet med handlingsplanen er - bl.a. for at undgå fejlinvesteringer - hurtigt at sikre en praktisk belysning af den rigtige udformning og organisation af biogasanlæg, således at der opnås både miljømæssige fordele og en økonomisk forsvarlig energiproduktion.

5. *Energiforbrug.*

Det samlede energiforbrug steg i 1985 med 2,5 pct, medens elforbruget voksede med 6,5 pct. I 1986 forventes en stigning på hhv. 3

[Energiministeren]

pct. og 5 pct. Udviklingen skal ses i sammenhæng med den kraftigt øgede aktivitet i samfundet og den øgede anvendelse af elektricitet som energiform i industrien. Samtidig understreger forbrugsstigningen behovet for fortsatte initiativer til sikring af en behersket udvikling i energiforbruget.

Ved forhøjelsen af energifgifterne er der skabt en stærk tilskyndelse hos forbrugerne til at fastholde den energibevidste adfærd, som har været en væsentlig årsag til de hidtil opnåede energibesparelser. Med henblik på en forstærket energispareindsats i de dele af erhvervslivet, der er fritaget for energifgifter, har Energiministeriet i samarbejde med Energi-Spareudvalget og erhvervsorganisationerne taget initiativ til en kampagne om besparelser i erhvervenes energiforbrug. Samtidig er der igangsat en særlig energisparekampagne over for offentlige energiforbrugere i amter og kommuner. Inden for elområdet har elværkerne indledt en intensiveret informationsvirksomhed om elbesparelser.

Herudover er der i et udvalg under Energiministeriet gennemført en nærmere vurdering af mulighederne for at fremme elbesparelser og opnå en mere hensigtsmæssig udnyttelse af elproduktionsapparatet (belastningsudjævning) gennem ændringer af eltarif- og elafgiftssystemets udformning.

På baggrund af aftalen med Socialdemokratiet om den fremtidige eludbygning og en forstærket indsats på energibesparelsesområdet gennemfører Energiministeriet et forskningsprojekt, der inden for et lokalt afgrænset område skal belyse mulighederne for mere vidtgående elbesparelser. Forslagene fra det ovennævnte udvalg vil indgå i forskningsprojektets undersøgelser, således at der på grundlag heraf kan tages stilling til nye besparelsesinitiativer på elområdet.

6. Forskning, udvikling og eksport.

Gennem energiforskningsprogrammet og støtteordningerne til afprøvning, demonstration og markedsføring af nye anlægstyper er der ydet meget betydelige statslige midler til udviklingen af ny energiteknologi. I forbindelse med de senere års omfattende omlægninger af det danske energisystem og det store statslige engagement i olie- og gasområdet er der herved skabt grundlag for en betydelig teknologisk og erhvervmæssig udvikling,

som allerede har givet danske virksomheder en fremtrædende placering også på eksportmarkederne.

På vindmølleområdet har der i løbet af få år udviklet sig en industri, hvis bidrag til valutaindtjeningen i 1985 nåede op på 2 mia. kr. For samme år var den samlede danske eksport af fjernvarmeudstyr næsten 3 mia. kr.

Energiministeriet anser det for en vigtig opgave at bidrage til den bedst mulige videre udnyttelse af disse perspektiver for erhvervsudvikling og eksport.

Med dette sigte har Energiministeriet nedsat et udvalg (kulbrinteudvalget) til fremme af dansk forskning, industriel udvikling samt uddannelse inden for off-shore-området. Udvalget, der omfatter repræsentanter for en bred kreds af erhvervsvirksomheder, forskningsinstitutioner og offentlige myndigheder, har til opgave at sikre en koordinering og styrkelse af indsatsen for en øget teknologisk udvikling på området.

Energiministeriet har samtidig udarbejdet en handlingsplan, der udpeger en række områder, hvor en øget indsats vil kunne styrke eksportmulighederne for virksomheder med tilknytning til energiområdet. Handlingsplanen vil inden for en kort tid blive forelagt virksomheder og organisationer til nærmere drøftelse.

II. Dansk Olie og Naturgas A/S m.v., dets virksomhed, planer og finansiering.

Dansk Naturgas A/S (Dangas).

Selskabet har i det seneste år kunnet konstatere en positiv udvikling i afsætningen af naturgas. Energiafgiftsforhøjelserne har i det væsentlige opvejet den forringelse af selskabets økonomi, som olieprisfaldet i sig selv ville have medført. Sammen med energiafgifterne har den større afsætning og de lavere finansieringsomkostninger på grund af dollarkursfaldet betydet, at det samlede kapitaltilførselsbehov i dag forventes at blive mindre end tidligere antaget.

Naturgassens fritagelse for energiafgifter spiller en afgørende rolle for naturgasprojektets økonomi og betyder på det indenlandske varmemarked, at gasselskaberne får en øget indtægtsstrøm på trods af det drastiske fald i de reelle, markedsbestemte energipriser. Den støtte, der herved ydes naturgasprojektet,

[Energiministeren]

placrer et meget betydeligt ansvar hos gasselskaberne med hensyn til at sikre en tilfredsstillende styring af omkostningerne, herunder ved at tilrettelægge gasnetudbygningen således, at den også er i overensstemmelse med samfundsøkonomiske hensyn.

På baggrund af naturgasforliget fra 1984 mellem regeringen og Socialdemokratiet forhandles der mellem selskabet og de regionale naturgasselskaber om de regionale selskabers bidrag til dækning af naturgasprojektets kapitalbehov. I tilknytning hertil forhandles der om en samlet ændring af gasprojektets aftalegrundlag med henblik på en adskillelse af gasselskabernes økonomi.

Den seneste tids udvikling i gasprojektet har stærkt understreget vigtigheden af, at forhandlingerne føres til ende hurtigst muligt. Energiministeriet har derfor efter drøftelse med Socialdemokratiet pålagt DANGAS og de regionale selskaber at fremskynde forhandlingerne, således at et forhandlingsresultat kan foreligge senest den 1. december 1986.

Der er mellem regeringen og Socialdemokratiet enighed om, at en direkte kapitalstøtte til naturgasprojektet fra de regionale selskabers medlemskommuner fortsat må anses for nødvendig, medmindre der mellem naturgasselskaberne kan opnås enighed om en tilfredsstillende ændring af gasprojektets aftalestruktur. Medlemskommunerne må derfor være forberedt på at skulle afholde udgifter i 1987 til støtte til naturgasprojektet. Kommunernes Landsforening og medlemskommunerne er ved flere lejligheder orienteret herom.

De markedsmæssige udsigter for danskproduceret naturgas er for øjeblikket ved at blive vurderet bl.a. som led i et samarbejde mellem DONG og DUC om salg af yderligere mængder på eksportmarkederne. Der sigtes navnlig mod at styrke eksporten af dansk gas til Sverige, og bl.a. med dette sigte har DONG-koncernen erhvervet en aktiepost i det svenske selskab Swedegas.

Med de faldende oliepriser er økonomien i det svenske naturgasprojekt blevet alvorligt forringet, og fra svensk side er der fremsat ønske om en lavere pris i de allerede indgåede kontrakter. Det er regeringens opfattelse, at dette spørgsmål i overensstemmelse med sædvanlig praksis på området bør søges løst ved kommercielle forhandlinger som led i

det løbende forretningsforhold mellem selskaberne.

Dansk Olie- og Gasproduktion A/S (DOPAS).

Selskabet er aktivt engageret i den efterforskningsaktivitet, der blev iværksat med 1. udbudsrunde, hvor selskabet deltager i alle de udstedte tilladelser. Selskabet er således med i det konsortium fra 1. udbudsrunde, Amocogruppen, der i foråret 1986 gjorde et fund i Nordsøen. Resultaterne af prøveboringen er i øjeblikket under vurdering.

Anden udbudsrunde udvider selskabets virksomhed på området. Selskabet indgår som partner med minimum 20 pct. i de nye tilladelser, og runden betyder tillige, at Dansk Operatørselskab, DANOP, som selskabet er medejer af, skal varetage flere operatørselskaber i to af de konsortier, der fik tilladelse til at lede efter olie og gas i den danske del af Nordsøen.

Med etablering af DANOP har selskabet fået bredere og bedre muligheder for kontakt til dansk erhvervsliv til nytte for begge parter. Det vil således i stigende grad være en væsentlig opgave for selskabet at bidrage til den industrielle udvikling på olie- og gasområdet, blandt andet ved at bringe virksomheder sammen om udviklingen af nye teknologier, der kan få betydning for udnyttelsen af de danske forekomster.

For bedre at udnytte den tekniske anlægsekspertise er det besluttet at samle alle koncernens anlægsaktiviteter i Dansk Olie- og Gasproduktion A/S. Hermed opnås tillige, at selskabets beredskab er velfungerende, når et fund skal udnyttes.

Dansk Olierør A/S (DORAS).

Olierørledningen, der drives af DORAS, har nu fungeret i ca. 2 år. Driften er forløbet tilfredsstillende uden nævneværdige driftsforstyrrelser.

I mellemtiden er olieproduktionen for den danske del af Nordsøen steget så meget, at det allerede nu er nødvendigt at øge kapaciteten i olierøret fra de nuværende 90.000 tønner om dagen til i første omgang 110.000 tønner om dagen. Som følge af udsigten til forøget produktion i de næste år har Energiministeriet foranlediget, at mulighederne for en yderligere udvidelse undersøges, bl.a. ved, at pumpekapaaciteten på land øges. Hensigten

[Energiministeren]

er herigennem at etablere et beredskab, således at en produktionsøgning hurtigt kan realiseres.

Foreløbig vil der blive tale om at udvide pumpefaciliteterne på Gormplatformen i Nordsøen og øge terminalkapaciteten i Fredericia. Projektet, der betales af brugerne, vil koste ca. 200 mill. kr. og ventes at stå færdigt i slutningen af 1987.

På trods af at DORAS transporterer mere olie i 1986 end året før, vil indtægterne fra det såkaldte fortjenstelement på 5 pct. af værdien af den transporterede råolie blive næsten halveret, en udvikling, der skyldes de faldende oliepriser og faldet i dollarkursen.

Dansk Olieforsyning A/S (DOFAS).

Der har hidtil været gode afsætningsmuligheder til det danske marked for olieprodukter. Derfor har Energiministeriet, bortset fra enkelte år, udnyttet muligheden for at modtage royalty fra bevillingshaverne i form af råolie i tillæg til den olie, som staten modtager på grundlag af køberetten i 1981-aftalen med A. P. Møller.

Virksomhedens fortjeneste er tilfredsstillende, og selskabet har med en markedsandel, der i mængde svarer til ca. 15 pct. af det samlede danske olieforbrug, opnået en naturlig indpasning på det danske marked som formidler af danskproduceret olie.

Selskabet har derfor anlagt den vurdering, at markedet for nærværende er fuldt udnyttet. Denne vurdering skal bl.a. ses i lyset af, at selskabet fremover må forvente en skærpet konkurrence, forstærket af de senere års strukturændringer på det danske oliemarked. I denne situation lægger Energiministeriet vægt på, at selskabet også på længere sigt er i stand til at konsolidere sin markedsandel. På denne baggrund vil der alene blive aftaget køberetsolie i 1987.

Som en ny aktivitet vil den betydelige ekspertise, som DOFAS har opbygget som oliehandler, nu komme danske erhvervsvirksomheder til gode, idet selskabet på honorarbasis tilbyder at være konsulent for dansk erhvervsliv. Det kan have betydning for danske virksomheder, der i forbindelse med eksportforretninger må indgå aftale om modkøb i

form af råolie. Det skal understreges, at DOFAS' virksomhed på dette område vil være rent rådgivende og formidlende, således at selskabet ikke deltager som part i de pågældende aftaler.

III. Afslutning.

Energiområdet er på ny inde i en omskiftelig periode, som både påvirker den almindelige energipolitik og DONG-selskaberne. Med de langsigtede projekter og perspektiver, som kendetegner energipolitikken, lægger regeringen vægt på, at der opnås bredt funderede løsninger, som kan sikre den fornødne kontinuitet på energiområdet. Det er på denne baggrund tilfredsstillende, at der i det forløbne år har kunnet gennemføres en række vigtige energipolitiske initiativer – herunder aftalen på elområdet og finansieringsreformen for kollektive energianlæg – på et bredt politisk grundlag.

Med en fastholdelse og videreførelse af de grundlæggende energipolitiske målsætninger vil energiområdet være en central faktor i regeringens bestræbelser på at opnå en løbende forbedring af betalingsbalancen, sikre et bedre miljø og fremme en aktiv erhvervs politik, der giver grundlag for øget eksport.

Meddelelser fra formanden:

m1 [Tredje næstformand]m2 Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 2. december 1986 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.30